

Beoordelingsmodel

Educatief Startbekwaam

Voorbeeldexamen

Deel A

Taak 1: Medicijnresten in het grondwater

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

1

De kandidaat geeft het doel van de tekst. Bijv.:
Als voorstel voor een gastcollege bij het vak Gezondheid van de 21ste eeuw zou ik graag het onderwerp medicijnresten in het grondwater aandragen.

2

De kandidaat introduceert het onderwerp (probleem): *medicijnresten (in het grondwater) bedreigen ons drinkwater.*

3

De kandidaat introduceert het onderwerp (verklaring): *doordat we bij inname van medicijnen resten uitplassen / doordat we/ziekenhuizen resten van medicijnen wegspoelen.*

4

De kandidaat introduceert het onderwerp (twee oplossingen):

- *Grondwater (nog beter) zuiveren.*
- *Voorkomen dat medicijnresten in het grondwater terechtkomen / medicijnen maken die (door het milieu) afgebroken kunnen worden / apothekers verplichten (overgebleven) medicijnen terugnemen.*

5

De kandidaat formuleert een eerste argument bij zijn voorstel. Bijv.:

- *Het is een belangrijk onderwerp, omdat het gebruik van medicijnen in de toekomst alleen maar zal toenemen.*
- *Als we kennis hebben van het probleem, kunnen we als toekomstige apothekers een rol spelen in het voorkomen van medicijnresten in het grondwater.*
- *Als we als toekomstige apothekers kunnen helpen in het voorkomen van medicijnresten in het grondwater, dan zal ons drinkwater niet duurder worden.*

6

De kandidaat formuleert een tweede argument bij zijn voorstel. Zie item 5.

7

De kandidaat formuleert een derde argument bij zijn voorstel. Zie item 5.

8

De kandidaat formuleert een eindconclusie in lijn met zijn betoog. Bijv.:

Met deze argumenten hoop ik u overtuigd te hebben een gastcollege over medicijnresten in grondwater te organiseren in het vak Gezondheid in de 21ste eeuw.

B. VORM (zie bijlage)

Als de kandidaat minder dan 90 woorden gebruikt, wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle vormelijke items een 0 ingevuld.

- Woordenschat
- Grammatica
- Cohesie
- Taaltechniek

Taak 2: Liegen

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

1

De kandidaat geeft de definitie van een leugen, die komt inhoudelijk overeen met:
Een leugen is een boodschap/bericht (van een zender/spreker aan een ontvanger/luisteraar) waarvan de zender/spreker zelf weet dat die niet waar is en waarmee de hij een bepaalde winst probeert te halen.

2

De kandidaat noemt het aantal leugens per dag EN nuanceert dit aantal:
Gemiddeld 2 tot 3 leugens per dag, maar er is een kleine groep die heel veel liegt (en het gemiddelde omhoog haalt).

3

De kandidaat geeft een eerste reden waarom het moeilijk is om een leugenaar te herkennen:
Mensen letten op verkeerde signalen / mensen denken dat leugenaars veel bewegen/niet kunnen stil zitten, maar dat is niet zo.

4

De kandidaat geeft een tweede reden waarom het moeilijk is om een leugenaar te herkennen:
De signalen die er zijn, maken moeilijk onderscheid / geven een grote foutmarge.

5

De kandidaat noemt de richtlijn om leugenaars te herkennen:
Je moet letten op veranderingen in het normale gedrag van iemand.

6

De kandidaat noemt twee kenmerken van leugenaars:
Psychopathische trekken EN eerlijk over leugens.

B. VORM (zie bijlage)

Als de kandidaat minder dan 90 woorden gebruikt, wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle vormelijke items een 0 ingevuld.

- Woordenschat
- Grammatica
- Cohesie
- Taaltechniek

Deel B

Taak 1: Industrieel ontwerpen

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

Voorbeeld

Mijn naam is [Voornaam Familiennaam]. Ik studeer Industrieel Product Ontwerpen, op dit moment zit ik in mijn tweede jaar.

Volgend jaar moet ik een keuzevak volgen. Ik zou u echter willen verzoeken om in plaats van deze keuzevakken een stage te mogen volgen.

Ik denk dat ik van een stage ontzettend veel kan leren. Ik leer om de theorie van mijn opleiding in de praktijk te brengen.

Ik wil graag stagelopen bij HEMA. Allereerst omdat ik een groot fan ben van de HEMA. HEMA is een warenhuis dat erom bekend staat al hun producten zelf te ontwerpen. Ze maken producten voor alledag, maar zo mooi, dat het echt design wordt. Ik zou graag leren hoe ze dat doen. Ook zou ik graag een stage doen bij de HEMA, omdat ze de mogelijkheid geven om er na de stage in de zomervakantie te gaan werken.

Ik hoop dat jullie mij de kans geven om deze stage te lopen.

Vriendelijke groeten,

[Voornaam Familiennaam]

1

De kandidaat legt uit wat zijn situatie is: Hij studeert Industrieel Product Ontwerpen / IPO (aan de Haagse Hogeschool)

2

De kandidaat vermeldt wat hij van de onderwijsadministratie wilt: Hij verzoekt om een stage te lopen in plaats van een keuzevakken te volgen.

Voorbeelden:

Goed:

- *Ik wou graag liever stage lopen.*
- *Ik weet dat ik in principe twee keuzevakken moet kiezen, maar ik zou u graag willen verzoeken of ik in plaats daarvan stage mag lopen.*

Niet goed:

- *Ik wil u graag mijn stageplaats meedelen.*
- *Ik moet voor volgend jaar een stageplaats kiezen.*

3

De kandidaat beschrijft kort een argument voor de stage. De beschrijving mag geen woordelijke weergave zijn van de tekst.

Voorbeelden:

Goed:

- *Door stage te lopen, doe ik praktijkervaring op.*
- *Tijdens een stage leer ik de theorie in de praktijk te brengen.*
- *Met een stage doe ik relevante werkervaring op, die handig is als ik ga solliciteren.*

Niet goed:

- *De stage staat qua studiepunten gelijk aan de keuzevakken.*

4

De kandidaat geeft een korte beschrijving van het stagebedrijf: naam + wat ze maken.

Voorbeelden:

- *Piet Hein Eek, meubels*
- *HEMA, warenhuisproducten, producten voor in huis*
- *DAF, trucks*

5

De kandidaat beschrijft kort het eerste argument voor het stagebedrijf. De beschrijving mag geen woordelijke weergave zijn van de tekst.

Voorbeelden:

Goed:

- *Ik zou graag stage lopen bij Piet Hein Eek. Ze maken bijzondere producten, ik zou bijvoorbeeld graag willen meemaken hoe ze van jampotjes een lamp maken. Daar kan ik veel van leren.*
- *Ik wil graag stagelopen bij DAF, aangezien ik daar een stagevergoeding krijg.*

Niet goed:

- *Daarnaast is het mogelijk om mijn eigen studieopdracht uit te werken. (letterlijk uit tekst)*

6

De kandidaat beschrijft kort het tweede argument voor het stagebedrijf. De beschrijving mag geen woordelijke weergave zijn van de tekst.

Voor voorbeelden, zie item 5

7

De kandidaat sluit de brief gepast af (slotzin).

Voorbeeld

Goed:

- *Ik hoop dat u een gunstig gevolg op deze brief zult kunnen geven.*
- *Willen jullie mij via mail bevestigen dat jullie akkoord gaan met mijn stage?*

Niet goed:

- *Dank u voor uw aandacht.*

B. VORM (zie bijlage)

Als de kandidaat minder dan 65 woorden gebruikt, wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle vormelijke items een 0 ingevuld.

- Woordenschat
- Grammatica
- Cohesie
- Taaltechniek
- Passendheid

Taak 2: Koopknop in het brein

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

1

De kandidaat leidt de tekst in met een correcte omschrijving van het verschijnsel neuromarketing. Dit komt inhoudelijk overeen met:
Onderzoeken (met een MRI-scanner) naar hoe de hersenen reageren op reclamecampagnes/ advertenties/ verpakkingen van producten met als doel de effecten van marketing voor commerciële doeleinden te verbeteren / inzicht te krijgen in de effectiviteit van reclame.

2

De kandidaat beschrijft de opvattingen van voorstanders over het verschijnsel neuromarketing, zoals die in het artikel worden besproken. Dit komt inhoudelijk overeen met:
De commerciële toepassing van MRI zal marketing vele malen effectiever maken.

3

De kandidaat beschrijft de opvattingen van tegenstanders over het verschijnsel neuromarketing, zoals die in het artikel worden besproken. Dit komt inhoudelijk overeen met:
Oppassen voor 'neuromanie: een overdreven aandacht voor / te groot vertrouwen in de mogelijkheden van hersenonderzoek. Je kunt aan de hersenen niet zien wat iemand denkt. Je ziet wel iets, maar de interpretaties zijn niet wetenschappelijk onderbouwd.

4

De kandidaat beschrijft minimaal één voordeel van het verschijnsel neuromarketing zoals dat in het artikel wordt besproken. Dit komt inhoudelijk overeen met:
Nu mislukt 70% van de introductie van nieuwe producten binnen twee jaar. Met marktonderzoek door MRI wordt dat fors minder.

5

De kandidaat beschrijft minimaal één nadeel van het verschijnsel neuromarketing zoals dat in het artikel wordt besproken. Dit komt inhoudelijk overeen met:
Technieken als MRI vertellen alleen iets over de plaatsen waar activiteit plaatsvindt, en niets over wát er gebeurt / Het is moeilijk om hersenactiviteit zomaar te vertalen in psychologische termen.

6

De kandidaat neemt een eenduidig standpunt (mening) in ten aanzien van het gebruik van MRI-onderzoek voor marketingdoeleinden. (negatief, positief of neutraal).

7

De kandidaat geeft een eerste argument dat zijn mening onderbouwt.
Het argument kan gerelateerd worden aan en is niet strijdig met de informatie in de tekst.

8

De kandidaat geeft een tweede argument dat zijn mening onderbouwt.
Het argument kan gerelateerd worden aan en is niet strijdig met de informatie in de tekst.

9

De kandidaat sluit zijn tekst af met een logische conclusie.

B. VORM (zie bijlage)

Als de kandidaat minder dan 125 woorden gebruikt, wordt de kandidaat niet verder beoordeeld. Op het beoordelingsformulier wordt bij alle vormelijke items een 0 ingevuld.

- Woordenschat
- Grammatica
- Cohesie
- Taaltechniek

Deel C

Taak 1: Laboratorium

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

1

<p>De kandidaat vermeldt wie hij is EN waarover hij de professor wil spreken. Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none">
- <i>Mijn naam is [voornaam en/of familienaam] en ik studeer scheikunde. Ik wil u graag spreken over het opheffen van de functie van laboratorium-assistent. Ik ben het hier niet mee eens.</i>
- <i>Goedemiddag, ik ben [voornaam familienaam]. Ik heb uw brief gelezen over het opheffen van de functie van laboratorium-assistent. Dit lijkt mij een slecht plan.</i>

2

<p>De kandidaat geeft een <u>eerste relevant argument</u> voor zijn standpunt (tegen het afschaffen van de functie). Voorbeelden:</p> <ul style="list-style-type: none">
- <i>Je haalt expertise over het laboratorium weg.</i>
- <i>Studenten hebben al zo weinig tijd naast hun studie, ze hebben geen tijd meer om in het laboratorium te staan.</i>
- <i>Docenten zijn toch veel duurder, als je de manuren omrekent?</i>
- <i>Als je de werkzaamheden verdeelt, gaan er fouten komen.</i>

3

De kandidaat geeft een <u>tweede relevant argument</u> voor zijn standpunt.

4

De kandidaat geeft een <u>derde relevant argument</u> voor zijn standpunt.
--

5

<p>De kandidaat geeft een antwoord op de eerste vraag van de examiner (studenten als assistent en waarom wel/niet). De kandidaat mag daarbij een genuanceerd antwoord geven. Voorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none">
- <i>Goed idee, dan kunnen we meteen goede werkervaring opdoen.</i>
- <i>Geen goed idee, want is potentieel gevaarlijk, moeten mensen met ervaring werken.</i>
- <i>Geen goed idee, want we hebben het al zo druk.</i>
- <i>Goed idee, want zo kunnen we werk en studie met elkaar combineren.</i>
--

6

<p>De kandidaat geeft een antwoord op de tweede vraag van de examiner (ideale bijbaan en waarom). De kandidaat mag daarbij een genuanceerd antwoord geven. Voorbeeld:</p> <ul style="list-style-type: none">
- <i>In de horeca, omdat je dan veel met mensen communiceert.</i>
- <i>Als student-assistent, omdat je dan relevante werkervaring opdoet.</i>
- <i>Als oppasser van kindjes, dan kan ik 's avonds nog wat studeren.</i>

7

De kandidaat geeft een antwoord op de derde vraag van de examiner (hoe meer
---

scheikundestudenten krijgen). De kandidaat mag daarbij een genuanceerd antwoord geven.

Voorbeeld:

- *Presentaties houden op middelbare scholen*
- *Facebookpagina maken*
- *Open dagen organiseren*

B. VORM (zie bijlage)

- Woordenschat
- Grammatica
- Passendheid
- Uitspraak
- Vloeiendheid

Taak 2: Wat een bende

PRECONDITIE

De prestatie is een adequate reactie op/uitwerking van de taak.	A
De prestatie is niet herkenbaar als uitwerking van de taak (er is bijvoorbeeld geen prestatie, de prestatie is niet-Nederlands of de prestatie is niet adequaat).	B

A. INHOUD

1

De kandidaat introduceert het onderwerp / de presentatie EN vraagt aan het eind van de presentatie of er nog vragen zijn.

2

De kandidaat noemt het eerste deel van de onderzoeksvraag:
Wat verandert er verder in het leven van jongeren wanneer ze zich aansluiten bij een jeugdbende?

3

De kandidaat noemt het tweede deel van de onderzoeksvraag:
Zijn deze gevolgen voor Nederlandse jongeren vergelijkbaar met die voor Amerikaanse jongeren?

4

De kandidaat noemt de methode van dataverzameling:
- *Bij 2000 jongeren in Nederland en de Verenigde Staten een vragenlijst elk jaar, 3 jaar lang.*

5

De kandidaat noemt 4 onderwerpen die werden bevraagd:
- *Achtergrond*
- *Relatie met ouders en vrienden*
- *Functioneren op school*
- *Lidmaatschap gang/posse/bende/groep*

6

De kandidaat noemt een overeenkomst tussen jongeren in bendes in Nederland en de Verenigde Staten:
Veel meer (4 tot 5 keer zo hoog) criminaliteit onder jongeren die lid zijn van een jeugdbende dan jongeren die geen lid zijn.

7

De kandidaat noemt een verschil tussen jongeren in bendes in Nederland en de Verenigde Staten:
Amerikaanse bendes zijn groter / sterker gestructureerd / herkenbaarder.

8

De kandidaat beschrijft *resultaat* (niet enkel cijfers/verhoudingen, ook een interpretatie):
Wanneer jongeren toetreden tot een jeugdbende, worden de banden met de ouders minder goed en/of worden de schoolresultaten minder / wanneer jongeren een jeugdbende verlaten, worden de banden juist beter en/of worden de schoolresultaten beter.

9

De kandidaat geeft een conclusie/een positieve noot:
Lidmaatschap is van voorbijgaande aard (niet meteen reden tot paniek).

10

De kandidaat geeft een adequaat antwoord op de eerste vraag van de examinator (*geven jongeren eerlijk antwoord. Waarom denk je dat?*):

Bijvoorbeeld

- *Ja, want de lijsten worden waarschijnlijk anoniem ingevuld.*
- *Nee, want ze zijn bang dat de resultaten gedeeld worden met anderen / ze antwoorden sociaal wenselijk.*

11

De kandidaat geeft een adequaat antwoord op de tweede vraag van de examinator (*verschil alcohol/drugsgebruik tussen bendetoetreders en –verlaters*):

Bijvoorbeeld

- *Ja, leden van een bende zullen waarschijnlijk meer alcohol/drugs nuttigen, omdat dit stoer is.*
- *Nee, er wordt sowieso veel alcohol en drugs gebruikt door jongeren.*

B. VORM (zie bijlage)

- woordenschat
- grammatica
- cohesie
- initiatief
- uitspraak
- vloeiendheid

Bijlage: vormelijke criteria

Woordenschat

<p>“Woordenschat” verwijst naar de lexicale variatie en het accurate gebruik van woorden en termen in de prestatie.</p> <p>Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar zeker:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Bereik</i> van de woordenschat: heeft betrekking op de omvang van de woordenschat in relatie tot de taak. Een brede lexicale variatie impliceert dat de kandidaat over een ruime woordenschat beschikt, veel synoniemen beheerst. Lexicale hiaten (bijv. een woord niet kennen en het omschrijven of vervangen door een minder goed synoniem) of het consequent kiezen voor algemene sjablonen (bijv. “doen” in plaats van specifieke of idiomatische werkwoorden), zijn symptomatisch voor een beperkt woordenschatbereik. • <i>Gebruik</i> van de woordenschat: verwijst naar de mate van trefzekerheid in woordkeus. Naast accuraatheid (gebruik van juiste woorden) gaat het hier ook om specificiteit en nuance in de woordkeuze in plaats van gebruik van vooral algemene woorden. En over het al dan niet (juist) gebruiken van idioom.	
<p>De lexicale variatie is breed. De woordkeuze is precies en nagenoeg foutloos. De prestatie bevat een breed lexicaal repertoire en getuigt van een correcte, genuanceerde woordkeuze. Specifieke termen worden accuraat gebruikt en synoniemen worden efficiënt gehanteerd.</p>	4
<p>De lexicale variatie is voldoende en eventuele lexicale hiaten staan de begrijpelijkheid niet in de weg. De lexicale variatie in de taak is groot genoeg om frequente letterlijke herhalingen te voorkomen. Lexicale hiaten en fouten komen hier en daar voor, maar verhinderen de begrijpelijkheid van de tekst niet. Af en toe wordt er een synoniem gekozen dat minder goed past binnen de context (bijv. “simpel” vs “eenvoudig”).</p>	3
<p>Het lexicale repertoire schiet soms zichtbaar tekort, vooral bij abstracte begrippen. De gehanteerde woordenschat is voornamelijk hoogfrequent en schiet tekort binnen de context. De prestatie bevat letterlijke herhalingen en abstracte of specifieke termen ontbreken.</p>	2
<p>De woordenschat is ontoereikend om het onderwerp adequaat te behandelen. De woordenschat is klein en bevat duidelijke leemtes waardoor essentiële informatie niet overgebracht wordt. Er worden met name woorden gebruikt die verwijzen naar concrete zaken.</p>	1

Grammatica

<p>Onder grammatica valt alles dat te maken heeft met woordstructuur, zinsstructuur en de onderlinge verhoudingen tussen de verschillende elementen in een zin.</p> <p>Om het criterium grammatica te beoordelen, bekijkt de beoordelaar zeker de volgende grammaticale aspecten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • congruentie (lidwoord, werkwoord [getal, persoon en tijd], adjectief, substantief [getal]) • werkwoordvervoeging, naamwoordverbuiging; • gebruik hulpwerkwoorden en koppelwerkwoorden; • woordgroepen (plaats van het adjectief, werkwoordelijke eindgroep); • zinsstructuur (hoofd- en bijzinsvolgorde, inversie, inbedding, negatie). 	
<p>Binnen de prestatie is er een variatie aan grammaticale complexiteit zonder dat er duidelijk aanwijsbare fouten voorkomen. Er is een breed repertoire aan grammaticale structuren aanwezig. Slechts sporadisch komen kleine, moeilijk aanwijsbare, grammaticale fouten voor.</p>	4
<p>Binnen de prestatie worden de meeste grammaticale constructies goed gebruikt, hoewel hier en daar fouten gemaakt worden. Uitingen bevatten zowel eenvoudige als meer complexe grammaticale constructies en zinspatronen. Vaak voorkomende complexe constructies (bijv. inversie, onderschikking) zijn meestal foutloos. Slechts zelden komt er een duidelijk aanwijsbare fout voor.</p>	3
<p>Binnen de prestatie komen voornamelijk eenvoudige grammaticale structuren voor, die meestal correct zijn. Vaak gebruikte, eenvoudige zinspatronen (bijv. hoofdzinsvolgorde) zijn meestal correct, maar complexere constructies (bijv. inversie, onderschikking) lopen regelmatig mis. De tekst bevat vooral "veilige grammatica".</p>	2
<p>Binnen de prestatie worden eenvoudige grammaticale structuren soms correct gebruikt, maar er komen ook nog veelvuldig grammaticale fouten voor. De prestatie bevat vooral eenvoudige structuren (bijv. enkelvoudige hoofdzinsvolgorde) die regelmatig basisfouten bevatten. Grammaticale fouten kunnen soms begripsverwarring veroorzaken.</p>	1

Cohesie

<p>Het criterium “cohesie” heeft betrekking op de vormelijke samenhang van een tekst.</p> <p>Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar zeker onderstaande structurerende elementen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • taalelementen die de tekstinhoud ordenen (bijv. ten eerste, vervolgens, ten slotte,...); • verbindingswoorden en voegwoorden, die de inhoudelijke verbanden binnen of tussen zinnen expliciteren (bijv. verder, daarentegen, ondanks, alhoewel, en of maar, want, terwijl, als); • verwijswoorden (voornaamwoorden en bijwoorden). <p>Daarnaast specifiek voor mondeling taalgebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> • herhalingen en herformuleringen (in langere prestaties) zodat de luisteraar steeds kan volgen. 	
<p>De prestatie vormt een samenhangend, goed gestructureerd geheel waarbij de vorm de inhoud perfect ondersteunt.</p> <p>De prestatie toont een adequaat, verfijnd en gevarieerd gebruik van ordeningspatronen, verbindingswoorden, voegwoorden en verwijswoorden. De structurerende elementen zijn zo goed als altijd inhoudelijk en vormelijk passend gebruikt. (alleen bij mondelinge prestaties: de luisteraar verliest het overzicht nooit)</p>	4
<p>De prestatie vormt een samenhangend en coherent geheel, waarbij er af en toe wel sprake is van enige “springerigheid”.</p> <p>Structurerende elementen worden doorgaans correct gebruikt en ondersteunen de coherentie van de prestatie. Af en toe wordt er echter een structurerend element verkeerd gebruikt, vergeten (waardoor de prestatie inhoudelijke sprongen kan vertonen) of overgebruikt. Verwijswoorden worden meestal op juiste wijze gebruikt</p>	3
<p>De samenhang in de tekst is voornamelijk lineair.</p> <p>De structurerende elementen zijn meestal beperkt tot vaak voorkomende, lineaire verbindingswoorden (“ten eerste”, “en”, “ook”). Complexe verbanden (bijv. causaliteit, gelijktijdigheid etc.) worden linguïstisch niet voldoende uitgedrukt. Verwijswoorden worden soms gebruikt.</p>	2
<p>De prestatie vertoont nauwelijks structuur of samenhang op tekstniveau.</p> <p>De prestatie is dermate basaal opgebouwd dat de bedoelde boodschap moeilijk te begrijpen is. Structurerende elementen worden meestal op zinsniveau gebruikt en zijn meestal eenvoudige verbindingswoorden en voegwoorden. Verwijswoorden worden zelden gebruikt.</p>	1

Taaltechniek

<p>Taaltechniek is een verzamelnaam voor technische onderdelen van schriftelijk taalgebruik.</p> <p>Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • spelling; • interpunctie (gebruik van leestekens); • alineagebruik; • lay-out (opmaak/vormgeving van de tekst). 	
<p>Spelling en interpunctie volgen de regels. Lay-out ondersteunt de leesbaarheid. Leestekengebruik voldoet aan de geldende conventies. De spelling is correct, afgezien van een enkele verschrijving. Er treedt zelden of nooit betekenisverwarring op omwille van spelling, interpunctie of lay-out. (indien relevant: de lay-out volgt de conventies van het genre in kwestie)</p>	4
<p>De tekst bevat enkele opvallende of niet storende spelfouten. Interpunctie en lay-out voldoen aan de regels. Het leestekengebruik voldoet aan de standaardconventies. Spelling en interpunctie zijn vrijwel correct en bevatten slechts hier en daar nog kleine fouten. (indien relevant: de lay-out volgt de conventies van het genre in kwestie)</p>	3
<p>De tekst bevat enkele spel- en/of interpunctiefouten die in het oog springen en het lezen kunnen verstoren. Spelling en leestekengebruik bevatten enkele fouten, waarvan sommige kunnen storen. (indien relevant: de lay-out heeft niet noodzakelijk aandacht voor de conventies van het genre in kwestie)</p>	2
<p>De tekst bevat tal van spelfouten die ook in eenvoudige woorden het tekstbegrip verhinderen. Spelfouten komen ook in eenvoudige woorden voor. De interpunctie ondersteunt de syntaxis niet altijd (bijv. hoofdletter- en koma-gebruik). (indien relevant: de lay-out heeft niet noodzakelijk aandacht voor de conventies van het genre in kwestie)</p>	1

Passend taalgebruik

<p>Dit criterium heeft betrekking op de sociolinguïstische verpakking van een prestatie. Bij dit criterium gaat het dus niet zozeer om <i>wat</i> er gezegd wordt, maar wel om <i>hoe</i> dat gebeurt. Dat laatste is afhankelijk van de taak: taalgebruikers passen hun taalgebruik aan aan de situatie, de context en de geldende conventies, los van de inhoud die overgebracht wordt.</p> <p>Om dit criterium te beoordelen, bekijkt de beoordelaar minimaal</p> <ul style="list-style-type: none"> • register (passende persoonlijke voornaamwoorden, aanspreking, afsluiting); • nuance (in hoeverre kan de kandidaat betekenis nuanceren); • woordgebruik (woordgebruik past bij het register en de context van de taak); • zinsstructuur (zinsstructuur past bij het register en de context van de taak). 	
<p>In de prestatie wordt consequent een passende en genuanceerde taal gehanteerd. De prestatie wordt gekenmerkt door een consequent passend taalgebruik. Dit is zichtbaar in de aandacht voor register, in de woordkeuze (bijv. sociolinguïstisch meest passende synoniem) en in de grammatica (bijv. gebruik conditioneel “zouden”). De prestatie geeft blijk van een genuanceerd en passend taalgebruik.</p>	4
<p>In de prestatie wordt een passende, maar niet steeds even genuanceerde taal gehanteerd. In de prestatie wordt een passend register gehanteerd. Toch gebruikt de kandidaat niet steeds het meest passende woord of de meest genuanceerde constructie binnen de context van de taak. Hoewel de gehanteerde taal soms licht onaangepast kan klinken, wekt ze geen onbedoelde gevoelens van irritatie of amusement op.</p>	3
<p>In de prestatie is het taalgebruik niet altijd passend of genuanceerd. Het taalgebruik is neutraal en nauwelijks aangepast aan de context. In een reële interactie zou de conversatiepartner onbedoeld geïrriteerd of geamuseerd kunnen raken door het taalgebruik.</p>	2
<p>Het taalgebruik in de prestatie is elementair en adequaat voor zover het eenvoudige routines, aanspreekvormen en uitdrukkingen betreft. Het taalgebruik is beperkt tot het overbrengen van feitelijke informatie op een elementaire manier en is niet aangepast aan de context.</p>	1

Uitspraak

Dit criterium verwijst naar de combinatie van accent, klemtoon en intonatie.	
De uitspraak is moeiteloos verstaanbaar en helder. De uitspraak is helder en natuurlijk, en de kandidaat kan ook klemtoon en intonatie variëren en de juiste nadruk in zinnen leggen om betekenisverschillen en fijnere betekenisnuances uit te drukken. Een licht accent is hier en daar nog hoorbaar.	4
De uitspraak is duidelijk verstaanbaar en klinkt natuurlijk. De uitspraak en intonatie zijn helder en natuurlijk, maar met een hoorbaar accent.	3
De uitspraak is duidelijk verstaanbaar. De uitspraak is goed te verstaan maar vertoont een duidelijk accent. Incidenteel worden uitspraakfouten gemaakt.	2
De uitspraak is meestal duidelijk genoeg om verstaanbaar te zijn. De uitspraak is meestal verstaanbaar maar vertoont een duidelijk hoorbaar accent, waardoor soms begripsverwarring kan optreden en de luisteraar om herhaling moet vragen.	1

Vloeiendheid

Dit criterium heeft betrekking op de "stroom" van de taal. Hoe gelijkmatiger en natuurlijker die stroom, hoe vloeiender.	
Aspecten die onder vloeiendheid vallen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • tempo; • aarzelingen en pauzes; herstarts, herformuleringen, zelfcorrecties. 	
De vloeiendheid vermindert alleen nog bij inhoudelijk complexe ideeën. De taaluitingen worden vrijwel moeiteloos en op natuurlijke wijze geproduceerd, ook langere complexe teksten. Een begripsmatig moeilijk idee kan leiden tot een minder vloeiende formulering.	4
Er komen soms nog aarzelingen voor bij het zoeken naar de juiste formulering. De vloeiendheid is goed, er zijn weinig merkbare of storende pauzes. De taaluitingen, ook de langere, kennen een gelijkmatig tempo.	3
De vloeiendheid is redelijk, maar bevat nog pauzes. De taaluitingen worden met betrekkelijk gemak geproduceerd, maar de kandidaat pauzeert regelmatig om de verdere uiting te plannen. Vooral in de wat langere teksten zijn herstarts en herformuleringen duidelijk aanwezig.	2
De spraak is niet vloeiend, behalve bij veelgebruikte routines en standaardformuleringen. De taaluitingen bevatten veel heel duidelijke onderbrekingen, valse starts en herformuleringen. De vloeiendheid van gangbare uitdrukkingen en elementaire routines is redelijk.	1

Initiatief

Dit criterium heeft vooral betrekking op de actieve houding van de kandidaat en de mate waarin hij of zij de prestatie alleen kan dragen of dient te steunen op de examinerator.	
<p>De kandidaat neemt een actieve en participatieve houding aan. De kandidaat kan de taak niet alleen tot een goed einde brengen, hij of zij kan de prestatie ook dragen en slaagt er in om de prestatie een natuurlijke toets te geven, door bijzonder vlot en natuurlijk te interageren met de examinerator.</p>	4
<p>De kandidaat neemt een actieve houding aan. De kandidaat kan de prestatie beginnen, gaande houden en beëindigen. De informatie en de vragen worden zelfstandig gebracht/gesteld. Hulp van de examinerator is niet nodig.</p>	3
<p>De kandidaat levert een actieve bijdrage aan het gesprek maar houdt het zonder de nodige sturing van de gesprekspartner niet op gang. De kandidaat kan korte monologen houden, maar is niet in staat om de prestatie alleen op gang te houden.</p>	2
<p>De kandidaat kan zelfstandig korte reacties geven op vragen en opmerkingen van de gesprekspartner. De kandidaat steunt op de tussenkomsten van de examinerator en slaagt er niet in om zelf door te praten.</p>	1